

Loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi
(ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkt b)
Kontrollnimekiri liikmesriikidele

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktis b on sätestatud, et loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi on siseturuga kokkusobiv. Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 108 peavad liikmesriigid abi andmise kavatsusest teatama komisjonile, kes vastutab abi andmist õigustava loodusõnnetuse toimumise tõendamise eest.

Loodusõnnetuste põhjustatud hädaolukorrad nõuavad abi andvate ametiasutuste viivitamatut reageerimist. Seetõttu on oluline tagada kavandatavate abimeetmete kiire rakendamine. Käesoleva kontrollnimekirja eesmärk on anda liikmesriikidele komisjoni asjakohasel praktilisel põhinevad soovituslikud juhised komisjonile esitatava teabe kohta, et hõlbustada, selgitada ja kiirendada teatamis- ja heakskiitmismenetlust.

- Käesoleva kontrollnimekirja I osas käsitletakse **abikavadest teatamist pärast loodusõnnetuse toimumist**.*
- Käesoleva kontrollnimekirja II osas käsitletakse **eelkavadest teatamist** teatavat liiki loodusõnnetuste korral. Komisjonile teatatakse eelnevalt sellistest kavadest ning need moodustavad abi andmise üldise raamistiku ühe või mitme tulevikus toimuva teatavat liiki loodusõnnetuse tekitatud kahju korvamiseks. Eelkavaga hõlmatud loodusõnnetuse toimumisest ei ole vaja eraldi teatada. Eelkava sisaldab aga sündmusega seotud järelaruandluse kohustust, mis kohustab liikmesriike komisjonile teatama kava täpsest kohaldamisest konkreetse sündmuse korral. Eelkavasid võib koostada loodusõnnetuste jaoks (maavärinad, laviinid, maalihked ja üleujutused), mille kohta on olemas komisjoni väljakujunenud praktika.*
- Käesoleva kontrollnimekirja III osas käsitletakse **eelkava alusel antud abiga seotud järelaruandluses** nõutavat teavet.*

*Käesolev kontrollnimekiri ei ole kohustuslik, kuid liikmesriigid võivad seda kasutada juhendina teatiste koostamisel.¹ Liikmesriigid peavad **teatamisel** järgima teatamise tavamenetlust (edastades SANI kaudu määruse (EÜ) nr 794/2004 I lisa sätestatud asjakohased **teatevormid**),² mis tuleb **täita käesoleva kontrollnimekirja asjakohasel osal (I või II osa) põhineva teabega**.*

¹ Käesolev juhenddokument on Euroopa Komisjoni talituste töödokument, mis on koostatud teavitamiseks. See ei kajasta komisjoni ametlikku ega võimalikku tulevast seisukohta selles küsimuses Selle eesmärk ei ole esitada õiguslikku lahendit ning see ei piira aluslepingu sätete tõlgendamist Euroopa Kohtu ega Üldkohtu poolt.

² Üldine teatevorm I, samuti asutamislepingu I lisa reguleerimisalasse kuuluvate põllumajandustooted tootvate, töötlevate või turustavate ettevõtjate abistamiseks ettenähtud vorm III.12.N (täiendav teabeleht põllumajandustootmisele või -tootmise vahenditele tekkinud kahju hüvitamiseks) või kalanduse ja vesiviljeluse sektori ettevõtjate abistamiseks vorm III.14 (täiendav teabeleht kalandusele ja vesiviljeluse abi andmiseks).

Sündmusega seotud **aruandluseks** eelrahastatavate kavade puhul palutakse liikmesriikidel kasutada käesoleva kontrollnimekirja **III osa**³.

Palume arvestada asutamislepingu I lisa reguleerimisalasse kuuluvate põllumajandustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele⁴ ning kalandus- ja vesiviljelussektori ettevõtjatele⁵ loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antava abi eeskirju.

***

I OSA – abikavadest teatamine pärast loodusõnnetuse toimumist

Liikmesriigid on kohustatud teatama abikavadest, mis on ette nähtud varemtoimunud loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks. Sellisel juhul peavad liikmesriigid järgima teatamise tavamenetlust (SANI kaudu) ning abi ei saa anda enne teatatud abikava komisjonipoolset heakskiitmist.

Allpool on loetletud komisjoni varasematel otsustel põhinevad mitmed üksikasjad, mida sellised teated peaksid sisaldama. See on esialgne loetelu, mida kohandatakse vastavalt iga konkreetse kava olemusele.

1. Faktiline taust

1.1. Juhtumi liik

Palun kirjeldage selgelt konkreetset loodusõnnetust. Juhtumite jada korral kirjeldage selgelt nendevahelist seost (nt äärmiselt tugev vihmasead, mis tõi kaasa jõe veetaseme suurenemise, üleujutused, maalihked jne). Palun saatke kõik asjakohased dokumendid ja eelkõige mis tahes ametlik aruanne, mis sisaldab teavet juhtumi raskusastme kohta.

Millal õnnetus toimus?

1.2. „Loodusõnnetuse” määratlus liikmesriigis

Kas siseriikliku õiguse kohaselt kvalifitseerus juhtum loodusõnnetuseks?⁶ Palun märkige, millal, ja esitage asjakohaste dokumentide koopiad.

Kui õnnetuse raskusastme määramiseks on olemas süsteem, selgitage seda ning tooge välja hindamiseks kasutatavad objektiivsed kriteeriumid.

Kas see vastab nõukogu määruse (EÜ) nr 2012/2002⁷ artikli 2 lõike 1 kohasele suure loodusõnnetuse määratlusele?

³ Sündmusega seotud aruandlust tuleb eristada aruandlusest vastavalt komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004 (millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud rakenduseeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) III lisale, ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

⁴ Ühenduse suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013 (ELT C 319, 27.12.2006).

⁵ Suunised riigiabi kontrollimiseks kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 84, 3.4.2008, lk 10).

⁶ Pidage silmas, et see siseriikliku õiguse kohane määratlus ei seo komisjoni praeguses etapis tema tehtava analüüsi suhtes (konkreetsed juhtumid komisjonipoolne kvalifitseerimine „loodusõnnetuseks” ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b kohaldamiseks toimub komisjoni enda tava ning Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt).

⁷ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2012/2002, 11. november 2002, Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3).

Kas taotlus Euroopa Liidu Solidaarsusfondile (mida haldab komisjoni regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat) on esitatud? Milline on taotluse staatus/tulemus?

Palun tooge välja, milliseid meteoroloogilisi andmeid või aruandeid arvesse võeti (nt sademete hulk millimeetrites ruutmeetri kohta, graafikud, fotod jne). Soovitatavalt peaks selliste andmete allikaks olema riiklik meteoroloogia instituut või muu tunnustatud pädev asutus.

Juhul, kui selline loodusõnnetus (või sarnased juhtumid, mis ei kvalifitseeru loodusõnnetusena) on samas piirkonnas esinenud viimaste aastate jooksul rohkem kui üks kord, võrrelge neid eelnevaid juhtumeid ning hinnake konkreetse juhtumi raskusastet.

1.3. Abikava geograafiline ulatus

Palun määratlege selgelt abikava geograafiline ulatus (riiklik, piirkondlik). Kuidas ja mille alusel see geograafiline ulatus määratleti?

Palun esitage kannatanud piirkondade või omavalitsuste täielik loetelu, kasutades võimaluse korral samasugust liigitust kui regionaalabi kaartide puhul (NUTSi 2. ja 3. tasand).

Vajalik on järgmine teave: kannatanud elanike arv (ka protsendina riigi / kannatanud piirkonna elanikkonna koguarvust), kannatanud majandustegevuse liigid, kannatanud piirkonna/piirkondade majanduslik osatähtsus riikliku SKP jaoks, kannatanud piirkondade asukohti märgistavad kaardid.

Kas õnnetus on piiriülene (kas ka naaberriikides määratleti see loodusõnnetusena)?

1.4. Kahju ulatus

Palun hinnake loodusõnnetuse tekitatud kahju ulatust. Kuidas ja mille alusel see ulatus määratleti?

2. Õiguslik alus

2.1. Üldine õiguslik alus

Palun märkige, kas on olemas üldine õiguslik alus, st sekkumist käsitlevad üldised õigusaktid, milles käsitletakse loodusõnnetusi. Palun esitage asjakohaste dokumentide koopiad.

2.2. Konkreetne õiguslik alus:

Palun märkige, kas on olemas konkreetne õiguslik alus, st üldiste õigusaktide rakendusmäärus, kahju arvestusmeetodi sätestav üksikasjalik kava jne. Esitage asjakohaste dokumentide koopiad.

Palun märkige, kas õiguslik alus võeti vastu riiklikul või piirkondlikul tasandil.

3. Abisaajad

3.1. Abisaajate liik

Kui majandustegevuseta isikutel on samuti õigus kava alusel antavale abile, siis eristage selgelt nende suhtes kohaldatavad tingimused sellistest tingimustest, mida kohaldatakse ettevõtjate või majandustegevusega tegelevate isikute suhtes. Kui puudub majandusliku tegevuse element, ei ole üksikisikutele (nt evakueeritud peredele) antava abi puhul tegu riigiabiga ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Kas meede hõlmab suurettevõtteid? Väikeseid või keskmise suurusega ettevõtteid? Mikroettevõtteid?

Kas väikeste või keskmise suurusega ettevõtete või muud liiki abisaajate jaoks on olemas eritingimused?

3.2. Abisaajate valimine

Kuidas abisaajaid valitakse (nt teatava ajavahemiku jooksul täidetava taotluse põhjal pärast õnnetuse esinemist ...)?

Kas riigiabi maksmine on tagatud kõigile taotluse esitanud abisaajatele? Kui ei, siis millised on abi määramise tingimused juhul, kui taotluseid on rohkem, kui eelarve lubab: taotluste laekumise järjekord; abisaajate abi vähendamine, et rahuldada uusi taotlejaid; muud?

3.3. Abisaajate arv

Palun märkige abisaajate hinnanguline arv. Võimaluse korral esitage teave igat liiki abisaajate arvu kohta ja kannatanud piirkondade lõikes (nt piirkonnas A: 10 suurt ettevõtet, 15 väikest või keskmise suurusega ettevõtet ja 20 mikroettevõtet).

Kui teatamise ajal pole saadaval abisaajate täielikku loendit või nende arvus on toimunud oluline muutus, tuleks täielik loend komisjonile edastada nii kiiresti kui võimalik teates kehtestatud ajavahemikus ja hiljemalt aastaaruande esitamisel.

3.4. Abikava valdkondlik ulatus

Palun märkige selgelt, milliste valdkondade suhtes abikava kohaldatakse (kõikides valdkondades tegutsevad ettevõtjad, ainult teatavad valdkonnad või välja arvatud teatavad valdkonnad?).

Palun märkige, kas kalandus- ja vesiviljelussektori ettevõtjate ja asutamislepingu I lisa reguleerimisalasse kuuluvate põllumajandustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjate suhtes kohaldatavate erieeskirjadega seoses hõlmab käesolev abikava neid valdkondi, või kas ühte/mõlemat valdkonda hõlmavast eraldiseisvast abikavast teatatakse komisjonile eraldi.

Kui teatavad valdkonnad on välja jäetud, siis kas on kavas võtta vastu valdkondlik kava?

4. Teatamise edasilükkamine ja kestus

Tekkinud kahju ja loodusõnnetuse vahel peab olema põhjuslik seos. Seda on lihtsam esile tuua, kui abikavast teatatakse „mõistliku” ajavahemiku jooksul pärast loodusõnnetuse toimumist⁸.

Palun tagage sellise rakenduskeelu olemasolu, milles märgitakse selgelt, et abi ei anta enne teatatud kava komisjonipoolset heakskiitmist.

Mis ajani võivad abisaajad esitada taotlusi kompensatsiooni saamiseks loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks?

Mis ajani saab teatatud abikava raames abi anda? Olgu lisatud, et komisjon kiidab heaks ainult piiratud kestusega abikavad⁹.

---

⁸ Näiteks põllumajandussektorile antava abi puhul, kui ei põhjendata piisavalt tekkinud kahju olemust, ei kiida komisjon heaks ettepanekuid abi andmiseks, mis esitatakse rohkem kui kolm aastat pärast kahju tekkimist, (ühenduse suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013, punkt 119); kalandus- ja vesiviljelussektori puhul tuleb abimeetmest komisjonile teatada ühe aasta jooksul pärast asjaomast juhtumit (suunised riigiabi kontrollimiseks kalandus- ja vesiviljelussektoris, punkt 4.4).

Mis ajani võivad abisaajad võtta vastu teatatud abikava raames antud abi makseid?¹⁰

5. Eelarve ja rahastamine

Esitage selgelt nii abikava hinnanguline kogueelarve kui ka hinnanguline jaotus aastate (kui kestus on pikem kui üks aasta) ja osamaksete (kui makse tehakse osamaksetena) lõikes.

Juhul kui eelarve pole selles kahju hindamise etapis lõplikult kindlaks määratud, tuleks olemasolev teave esitada mõistliku aja jooksul nii kiiresti kui võimalik ja hiljemalt aastaaruande esitamisel.

Täpsustage abimeetme rahastamine: kui abi ei rahastata riigi/piirkonna/haldusüksuse üldeelarvest, selgitage palun, kuidas seda rahastatakse.

Kas abi kaasrahastatakse struktuurifondidest/Ühtekuuluvusfondist?

Kui jah, siis palun kinnitage, et järgitakse nende fondide suhtes kohaldatavaid eeskirju ja eelkõige nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 („struktuurifondide üldmääruse”) sätteid.

Kas abi kaasrahastatakse Euroopa Liidu solidaarsusfondist?

Kui jah, siis palun kinnitage, et järgitakse nii nende fondide suhtes kohaldatavaid eeskirju ja eelkõige nõukogu määruse (EÜ) nr 2012/2002 (Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta)¹¹ sätteid kui ka konkreetse õnnetuse korral toetuse tagamist käsitleva otsuse sätteid.

6. Rahastamiskõlblikud kulud

6.1. Hõlmatud kahju liik

Tekkinud kahju ja loodusõnnetuse vahel peab olema põhjuslik seos. Kuidas tehakse kindlaks, et kahju tekitas ainult õnnetus? Palun saatke kõik asjakohased dokumendid ja eelkõige mis tahes ametlik aruanne.

Palun määratlege selgelt hõlmatud kahju liik. Näited: kahju masinatele ja seadmetele, kahju ehitistele (palun eristage kaubanduslikul eesmärgil ja elamispinnana kasutatavaid ehitisi), kahju taristule, kahju sõidukitele (registreeritud vallasvara), kahju mitteregistreeritud vallasvarale (nt mööbel), kahju varudele, lõpetamata toodangule, toodetele ja kaubale, kahju saamata jäänud tulu tõttu, kahju peatatud äritegevuse tõttu...

Kas teatavat liiki kahju on selgesõnaliselt välja arvatud?

6.2. Arvestusmeetod kahju tuvastamiseks

Palun esitage üksikasjalik metoodika iga kahju liigi kohta.

Näited:

- kahju masinatele ja seadmetele: kohandatud ostuväärtuse meetod

---

⁹ Kuni kuus aastat tootmis- ja muudele sektoritele antava abi puhul (vt ka komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004 (millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud rakenduseeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) artikli 4.2 punkt b (ELT L 140, 30.4.2004, lk 1, muudetud) ja kõnealusele määrusele lisatud üldise teatevormi I osa punkt 7.2); kuni seitse aastat põllumajandussektorile antava abi puhul (kooskõlas riigiabi põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013 käsitlevate ühenduse suuniste osaga VIII.B).

¹⁰ Näiteks põllumajandussektorile antava abi puhul, kui ei põhjendata piisavalt tekkinud kahju olemust, ei kiida komisjon heaks ettepanekuid sellise abi andmiseks, millega nähakse ette abi maksmine hiljem kui nelja aasta jooksul pärast kahju tekkimist, (ühenduse suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013, punkt V.B.1);

¹¹ Vt joonealune märkus 5.

- kahju varudele, valmistoodetele jne: nende olemasolu kahju tekkimise hetkel tõendavad raamatupidamisdokumendid
- kahju saamata jäänud tulu tõttu: keskmine tulu ilma intresside ja maksudeta, kulum ja tööjõukulud, mille aluseks on kasumiaruanded ja mis korrutatakse nende päevade arvuga, mil tegevus oli peatatud

Palun märkige, kuidas iga üksiku abisaaja puhul kahju kindlaks tehakse (sõltumatu ekspert, kahju iseseisev hindamine kuni teatava summani ...)?

Kas kahju ja rahastamiskõlblike kulude hindamisel võetakse arvesse materiaalse vara kulumit?

Kui kahju ei saa parandada, siis palun kirjeldage, millistel tingimustel hõlmab abikava asendamist (uute seadmete ostmise või uue taristu ja ehitiste ehitamine ...).

Kas on olemas piiravad tingimused (nt kahju alam- või ülemmäär, ainult üks hõlmatav kahju liik abisaaja kohta, teatavate kahjulike kindel kombinatsioon, mis pole lubatud ...)?

Kuidas välditakse ülekompenseerimist? Palun selgitage üksikasjalikult mehhanismi, mis tagab õnnetuse otseselt tekitatud kahju hüvitamise mitte enam kui 100 % ulatuses (nt kindlustusmaksete vähendamine).

7. Abi vorm ja abi suurus

Palun märkige, millises vormis tehakse abi selle saajale kättesaadavaks. Näited: otsetoetus, tagasimakstav toetus, sooduslaen (kaasa arvatud üksikasjad laenu tagamise kohta), intressitoetus, maksusoodustus (palun täpsustage: maksutoetus, maksubaasi vähendamine, maksumäära vähendamine, maksude ajatamine, muu), sotsiaalkindlustusmaksete vähendamine (või nende maksetega hilinemise aktsepteerimine), võla mahakandmine, garantii (sealhulgas teave garantiiga kaetud laenu või muu finantstehingu, nõutava tagatise ja makstava preemia kohta).

Läbipaistmatu abi korral (välja arvatud otsetoetused) märkige palun, kuidas arvutatakse toetuse brutoekvivalent.

Iga abimeetme puhul kirjeldage palun täpselt selle kohaldamiseeskirju ja -tingimusi, kaasa arvatud abi osatähtsust, abi maksustamist ja seda, kas abi antakse kindlate objektiivsete kriteeriumide täitmise korral automaatselt (kui jah, märkige palun kriteeriumid) või kas abi andvad asutused kasutavad oma kaalutlusõigust:

Kas kava võimaldab abi eri vormide valikut ja/või kombinatsiooni (teatavate kriteeriumide alusel või mitte)? Palun selgitage.

Kas kavaga on ette nähtud abi ülemmäär abisaaja kohta?

8. Abi osatähtsus ja kumuleerumine

Abi osatähtsus väljendatakse protsendina (abi summa jagatakse abikõlblike kulutuste summaga). Palun selgitage abi osatähtsuse võimalikku eristamist (nt kindlustatud ja kindlustamata vara puhul, eri liiki rahastamiskõlblike kulude puhul, abi eri vormide puhul, kahju eri liikide puhul, eri liiki abisaajate puhul jne).

Kas abi saab ühendada muust kohalikust, piirkondlikust, riiklikust või liidu kavast saadud abiga, et katta samu rahastamiskõlblike kulusid samal eesmärgil / erinevatel eesmärkidel? Vähese tähtsusega abiga? Kindlustusmaksetega? Vahenditega muudest allikatest?

Palun esitage arusaadav selgitus teatatud kava raames antava abi võimalikust kumuleerumisest muudest allikatest saadud abi või hüvitisega.

Hüvitist tuleb arvutada iga hüvitisesaaja puhul eraldi. Koguhüvitis, mis sisaldab kava alusel antud abi, kindlustusmakseid ja muid toetusi, ei või ületada 100 % loodusõnnetuse tekitatud kahju maksumusest.

9. Abi andev ametiasutus ja abikava haldamine

Palun nimetage abi andev asutus (mis võib abi vormist olenevalt olla erinev).

Palun nimetage kava haldamise eest vastutavad tasemed/asutused.

Kas kava haldamiseks on loodud asjakohane organ (nt piirkondlik komisjon jne)? Kui jah, siis palun selgitage selle koosseisu, volitusi, õiguseid jne.

Palun selgitage abi taotluste peamisi kriteeriume (taotluste esitamise tähtajad, konkreetsed taotluste vormid ...).

Millised tõendid tuleb abisaajatel esitada (arved, ehitusjärelvalve aruanded, materjalitellimused jne)? Kes kogub ja hindab tõendeid (sõltumatud eksperdid, erikomisjonid, kahju iseseisev hindamine teatava künnise raames ...)?

Palun nimetage maksete eest vastutav asutus. Kui neid on rohkem kui üks, selgitage palun nendevahelist seost ja eelkõige seda, kuidas tagatakse kõigi maksete kindlakstegemine ning kumuleerumisest tuleneva ülekompenseerimise vältimine.

***

II OSA – teatamine teatavat liiki loodusõnnetuste eelkavadest

Liikmesriigid saavad teatada abi andmise üldisest raamistikust ühe või mitme tulevikus toimuva teatavat liiki loodusõnnetuse tekitatud kahju korvamiseks, ilma et igast loodusõnnetuse toimumisest oleks vaja eraldi teatada. Selliseid eelkavasid võib koostada loodusõnnetuste jaoks (maavärinad, laviinid, maalihked ja üleujutused), mille kohta on olemas komisjoni väljakujunenud praktika. Need peavad sisaldama järelaruandluse kohustust, mis kohustab liikmesriike teatama komisjonile kava täpsest kohaldamisest konkreetse sündmuse korral.

Allpool on loetletud mitmed üksikasjad, mis esinevad komisjoni varasemas praktikas ja mis tuleb esitada eelteadetes. Tegemist on soovitusliku loendiga, mida saab vastavalt iga konkreetse kava olemusele kohandada.

1. Faktiline taust

1.1. Juhtumi(te) liik/liigid

Palun täpsustage teatatud abikavaga hõlmatud loodusõnnetus(t)e liik/liigid?

1.2. „Loodusõnnetuse” määratlemine liikmesriigis

Palun täpsustage kriteeriumid, mille alusel kvalifitseerub sündmus õnnetuseks (riiklik süsteem, kooskõla nõukogu määruse (EÜ) 2012/2002¹² artikli 2 lõike 1 kohase suure loodusõnnetuse määratlusega, muud?).

---

¹² Vt joonealune märkus 5.

Palun selgitage, millised otsuste tegemise tasandid on hõlmatud (nt presidendi dekreet, ministri otsus, piirkondliku või kohaliku asutuse otsus).

Palun märkige, milliseid meteoroloogilisi andmeid või aruandeid arvestatakse (nt sademete hulk millimeetrites ruutmeetri kohta, graafikud, fotod jne). Soovitatavalt võiks selliste andmete allikaks olla riiklik meteoroloogia instituut või muu tunnustatud pädev asutus.

Kui juhtumi raskusastme määramiseks on olemas süsteem, selgitage seda ning tooge välja hindamiseks kasutatavad objektiivsed kriteeriumid.

1.3. Abikava geograafiline ulatus

Määratlege selgelt abikava geograafiline ulatus (piirkondlik, riiklik?). Kuidas ja mille alusel see geograafiline ulatus määratleti?

2. Õiguslik alus

2.1. Üldine õiguslik alus

Märkige, kas loodusõnnetuste puhul on olemas üldine õiguslik alus, st sekkumist käsitlevad üldised õigusaktid. Palun esitage asjakohaste dokumentide koopiad.

2.2. Konkreetne õiguslik alus:

Märkige, kas on olemas konkreetne õiguslik alus, st üldiste õigusaktide rakendusmäärus, kahju arvestusmeetodit sätestav üksikasjalik kava jne.

Palun märkige, kas õiguslik alus võeti vastu riiklikul või piirkondlikul tasandil. Palun esitage asjakohaste dokumentide koopiad.

3. Abisaajad

3.1. Abisaajate liik

Kui majandustegevuseta isikutel on samuti õigus kava alusel antavale abile, siis eristage selgelt nende suhtes kohaldatavad tingimused sellistest tingimustest, mida kohaldatakse ettevõtjate või majandustegevusega tegelevate isikute suhtes. Kui puudub majandusliku tegevuse element, ei ole üksikisikutele (nt evakueeritud peredele) antava abi puhul tegu riigiabiga ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Kas meede hõlmab suurettevõtteid? Väikesed või keskmise suurusega ettevõtteid? Mikroettevõtteid?

Kas väikeste või keskmise suurusega ettevõtete või muud liiki abisaajate jaoks on olemas eritingimused?

3.2. Abisaajate valimine

Kuidas abisaajaid valitakse (nt teatava ajavahemiku jooksul täidetava taotluse põhjal pärast õnnetuse toimumist ...)?

Kuidas valitakse abisaajad ebapiisava eelarve puhul?

3.3. Abisaajate arv

Võimalusel märkige abisaajate hinnanguline arv.

3.4. Abikava valdkondlik ulatus

Palun märkige selgelt, milliste valdkondade suhtes abikava kohaldatakse (kõikides valdkondades tegutsevad ettevõtjad, ainult teatavad valdkonnad või välja arvatud teatavad valdkonnad?).

Palun märkige, kas kalandus- ja vesiviljelussektori ettevõtjate ja asutamislepingu I lisa reguleerimisalasse kuuluvate põllumajandustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevate ettevõtjate suhtes kohaldatavate erieeskirjadega seoses hõlmab käesolev abikava neid valdkondi, või kas ühte/mõlemat valdkonda hõlmavast eraldiseisvast abikavast teatatakse komisjonile eraldi.

Kui teatavad valdkonnad on välja jäetud, siis kas on kavas võtta vastu valdkondlik kava?

4. Kestus

Tekkinud kahju ja loodusõnnetuse vahel peab olema põhjuslik seos. Seda on lihtsam esile tuua, kui abikavast teatatakse „mõistliku” ajavahemiku jooksul pärast loodusõnnetuse toimumist¹³.

Mis ajani võivad abisaajad esitada taotlusi kompensatsiooni saamiseks loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks?

Mis ajani saab teatatud abikava raames abi anda? Olgu lisatud, et komisjon kiidab heaks ainult piiratud kestusega abikavad¹⁴.

Mis ajani saavad abisaajad võtta vastu teatatud abikava raames antud abi makseid?¹⁵

5. Eelarve ja rahastamine

Võimalusel esitage hinnanguline eraldatud kogueelarve ülemmäär ja seda ka nii abisaajate liigi, kahju liigi kui ka abimeetme kohta.

Kas on olemas abi ülemmäär abisaaja kohta?

Kas abi maksmine on tagatud kõigile taotluse esitanud abisaajatele? Kui ei, siis millised on abi määramise tingimused juhul, kui taotluseid on rohkem, kui eelarve lubab: taotluste laekumise järjekord; abisaajate abi vähendamine, et rahuldada uusi taotlejaid; muud?

Täpsustage abimeetme rahastamine: kui abi ei rahastata riigi/piirkonna/haldusüksuse üldeelarvest, selgitage palun, kuidas seda rahastatakse.

---

¹³ Näiteks põllumajandussektorile antava abi puhul, kui ei põhjendata piisavalt tekkinud kahju olemust, ei kiida komisjon heaks ettepanekuid abi andmiseks, mis esitatakse rohkem kui kolm aastat pärast kahju tekkimist, (ühenduse suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013, punkt 119); kalandus- ja vesiviljelussektori puhul tuleb abimeetmest komisjonile teatada ühe aasta jooksul pärast asjaomast juhtumit (suunised riigiabi kontrollimiseks kalandus- ja vesiviljelussektoris, punkt 4.4).

¹⁴ Kuni kuus aastat tootmis- ja muudele sektoritele antava abi puhul (vt ka komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004 (millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud rakenduseeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) artikli 4.2 punkt b (ELT L 140, 30.4.2004, lk 1, muudetud) ja kõnealusele määrusele lisatud üldise teatevormi I osa punkt 7.2); kuni seitse aastat põllumajandussektorile antava abi puhul (kooskõlas riigiabi põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013 käsitlevate ühenduse suuniste osaga VIII.B).

¹⁵ Näiteks põllumajandussektorile antava abi puhul, kui ei põhjendata piisavalt tekkinud kahju olemust, ei kiida komisjon heaks ettepanekuid abi andmiseks, mis näevad ette abi maksmist hiljem kui nelja aasta jooksul pärast kahju tekkimist, (ühenduse suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013, punkt V.B.1);

Kas on ette nähtud kaasrahastamine struktuurifondidest/Ühtekuuluvusfondist?

Kui jah, siis palun kinnitage, et järgitakse nende fondide suhtes kohaldatavaid eeskirju ja eelkõige nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 („struktuurifondide üldmääruse”) sätteid.

Kas on ette nähtud kaasrahastamine Euroopa Liidu solidaarsusfondist?

Kui jah, siis palun kinnitage, et järgitakse nii nende fondide suhtes kohaldatavaid eeskirju ja eelkõige nõukogu määruse (EÜ) nr 2012/2002 (Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta)¹⁶ sätteid kui ka konkreetse õnnetuse korral toetuse tagamist käsitleva otsuse sätteid.

6. Rahastamiskõlblikud kulud

6.1. Hõlmatud kahju liik

Tekkinud kahju ja loodusõnnetuse vahel peab olema põhjuslik seos. Kuidas tehakse kindlaks, et kahju tekitab ainult õnnetus? Palun saatke kõik asjakohased dokumendid ja eelkõige mis tahes ametlik aruanne.

Palun määratlege selgelt teatatud abikavaga hõlmatud kahju liik? Näited: kahju masinatele ja seadmetele, kahju ehitistele (palun eristage kaubanduslikul eesmärgil ja elamispinnana kasutatavaid ehitisi), kahju taristule, kahju sõidukitele (registreeritud vallasvara), kahju mitteregistreeritud vallasvarale (nt mööbel), kahju varudele, lõpetamata toodangule, toodetele ja kaubale, kahju saamata jäänud tulu tõttu, kahju peatatud äritegevuse tõttu...

Kas teatavat liiki kahju on selgesõnaliselt välja arvatud?

6.2. Arvestusmeetod kahju tuvastamiseks

Palun esitage üksikasjalik metoodika iga kahju liigi kohta.

Näited:

- kahju masinatele ja seadmetele: kohandatud ostuväärtuse meetod;
- kahju varudele, valmistoodetele jne: nende olemasolu kahju tekkimise hetkel tõendavad raamatupidamisdokumendid;
- kahju saamata jäänud tulu tõttu: keskmine tulu ilma intresside ja maksudeta, kulum ja tööjõukulud, mille aluseks on kasumiaruanded ja mis korrutatakse nende päevade arvuga, mil tegevus oli peatatud.

Palun märkige, kuidas iga üksiku abisaaja puhul kahju kindlaks tehakse (sõltumatu ekspert, kahju iseseisev hindamine kuni teatava summani ...)?

Kas kahju ja abikõlblike kulude hindamisel võetakse arvesse materiaalse vara kulumit?

Kui kahju ei saa parandada, siis palun kirjeldage, millistel tingimustel hõlmab abikava asendamist (uute seadmete ostmise või uue taristu ja ehitiste ehitamine ...).

Kas on olemas piiravad tingimused (nt kahju alam-või ülemmäär, ainult üks hõlmatav kahju liik abisaaja kohta, teatavate kahjuliiikide kindel kombinatsioon, mis pole lubatud ...)?

Kuidas välditakse ülekompenseerimist? Palun selgitage üksikasjalikult mehhanismi, mis tagab õnnetuse poolt otseselt tekitatud kahju hüvitamise mitte enam kui 100 % ulatuses (nt kindlustusmaksete vähendamine).

---

¹⁶ Vt joonealune märkus 5.

7. Abi vorm ja abi suurus

Palun märkige, millises vormis tehakse abi selle saajale kättesaadavaks. Näited: otsetoetus, tagasimakstav toetus, sooduslaen (kaasa arvatud üksikasjad laenu tagamise kohta), intressitoetus, maksusoodustus (palun täpsustage: maksutoetus, maksubaasi vähendamine, maksumäära vähendamine, maksude ajatamine), sotsiaalkindlustusmaksete vähendamine (või nende maksetega hilinemise aktsepteerimine), võla mahakandmine, garantii (sealhulgas teave garantiiga kaetud laenu või muu finantstehingu, nõutava tagatise ja makstava preemia kohta).

Läbipaistmatu abi korral (välja arvatud otsetoetused) märkige palun, kuidas arvutatakse toetuse brutoekvivalent.

Iga abi andmise vahendi puhul kirjeldage palun täpselt selle kohaldamiseskirju ja -tingimusi, kaasa arvatud abi osatähtsust, abi maksustamist ja seda, kas abi antakse kindlate objektiivsete kriteeriumide täitmise korral automaatselt (kui jah, märkige palun kriteeriumid) või kas abi andvad asutused kasutavad oma kaalutlusõigust:

Kas kava võimaldab abi eri vormide valikut ja/või kombinatsiooni (teatavate kriteeriumide alusel või mitte)? Palun selgitage.

Kas kavaga on ette nähtud abi ülemmäär abisaaja kohta?

8. Abi osatähtsus ja kumuleerumine

Abi osatähtsus väljendatakse protsendina (abi summa jagatakse rahastamiskõlblike kulude summaga). Palun selgitage abi osatähtsuse võimalikku eristamist (nt kindlustatud ja kindlustamata vara puhul, eri liiki rahastamiskõlblike kulude puhul, abi eri vormide puhul, kahju eri liikide puhul, eri liiki abisaajate puhul jne).

Kas abi saab ühendada muust kohalikust, piirkondlikust, riiklikust või liidu kavast saadud abiga, et katta samu rahastamiskõlblike kulusid samal eesmärgil / erinevatel eesmärkidel? Vähese tähtsusega abiga? Kindlustusmaksetega? Vahenditega muudest allikatest?

Palun esitage arusaadav selgitus teatatud kava raames antava abi võimalikust kumuleerumisest muudest allikatest saadud abi või hüvitisega.

Hüvitist tuleb arvutada iga hüvitisesaaja puhul eraldi. Koguhüvitis, mis sisaldab kava alusel antud abi, kindlustusmakseid ja muid toetusi, ei või ületada 100 % loodusõnnetuse tekitatud kahju maksumusest.

9. Abi andev ametiasutus ja abikava haldamine

Palun nimetage abi andev asutus (mis võib abi vormist olenevalt olla erinev).

Palun nimetage kava haldamise eest vastutavad tasemed/asutused.

Kas kava haldamiseks on loodud asjakohane organ (nt piirkondlik komisjon jne)? Kui jah, siis palun selgitage selle koosseisu, volitusi, õiguseid jne.

Palun selgitage abi taotluste peamiseid nõudeid.

Millised tõendid tuleb abisaajatel esitada (arved, ehitusjärelevalve aruanded, materjalitellimused jne)? Kes kogub ja hindab tõendeid (sõltumatud eksperdid, erikomisjonid, kahju iseseisev hindamine teatava künnise raames...)?

Palun nimetage maksete eest vastutav asutus. Kui neid on rohkem kui üks, selgitage palun nendevahelist seost ja eelkõige seda, kuidas tagatakse kõigi maksete kindlakstegemine ning kumuleerumisest tuleneva ülekompanseerimise vältimine.

10. Sündmusega seotud järelaruandluse kohustus

Palun tooge välja, kuidas esitab liikmesriik komisjonile järelaruandluse pärast konkreetse loodusõnnetuse toimumist, ning esitage aruandluse kavandatav ajakava (nt faktiline teave konkreetse õnnetuse kohta; üksikasjalikum teave abisaajate, kahju ulatuse ja kavandatava abi kohta).

***

III OSA – sündmusega seotud järelaruandlus eelkava alusel antud abi üle teostatava järelevalve kohta

See osa kontrollnimekirjast käsitleb teavet, mis esitatakse komisjonile sündmusega seotud järelaruandluses olemasoleva eelkava raames konkreetse loodusõnnetuse korral antud abi kohta¹⁷. Liikmesriikidel tuleb esitada tõendid selle kohta, et juhtum sobitub eelkavas määratletud õnnetuse tüpoloogiaga.

Abi saab seaduslikult anda ja kohe välja maksta, kuna komisjon on meetme kinnitanud juba eelkava heakskiitmisel. Kui aruandlusest (nii käesoleva kontrollnimekirja III osa kui ka komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004 III lisa raames) või muudest teabeallikatest ilmneb, et eelkava tingimusi ei ole järgitud ning abi on antud seadusevastaselt, kontrollib komisjon seda teavet viivitamata, võttes arvesse võimalikku tagasimaksmist vastavalt menetlusmääruse artiklitele 10 kuni 16¹⁸.

1. Faktiline taust

1.1. Juhtumi liik

Palun kirjeldage selgelt konkreetset loodusõnnetust. Juhtumite jada korral kirjeldage selgelt nendevahelist seost (nt äärmiselt tugev vihmaadu, mis tõi kaasa jõe veetaseme suurenemise, üleujutused, maalihked jne).

Millal õnnetus toimus?

1.2. Abikava geograafiline ulatus

Palun määratlege selgelt abikava geograafiline ulatus (riiklik, piirkondlik). Kuidas ja mille alusel see geograafiline ulatus määratleti?

Esitage kannatanud piirkondade või omavalitsuste täielik loetelu, kasutades võimalusel samasugust liigitust kui regionaalabi kaartide puhul (NUTSi 2. ja 3. tasand).

Abi on järgmisest teabest: kannatanud elanike arv (ka protsendina riigi/kannatanud piirkonna elanikkonna koguarvust), kannatanud piirkonna/piirkondade majanduslik osatähtsus riikliku SKP jaoks, kannatanud piirkondade asukohti märgistavad kaardid.

Kas õnnetus on piiriülene (kas ka naaberriikides määratleti see õnnetusena)?

---

¹⁷ Need aruandlussätted on eraldiseisvad komisjoni määruses (EÜ) nr 794/2004 kehtestatud üldisest teavitamise korrast, kuna neil on erinev eesmärk (st eelkava järgimise tagamine vs. iga-aastane kuluaruandluse esitamine).

¹⁸ Nõukogu määrus (EÜ) nr 659/1999, 22. märts 1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1).

1.3. Kahju ulatus

Palun märkige loodusõnnetuse tekitatud kahju ulatus. Kuidas ja mille alusel see ulatus määratleti?

2. Õiguslik alus

Palun märkige, kas võeti vastu mis tahes täiendav õiguslik alus lisaks õiguslikule alusele, mis esitati koos eelkava käsitleva teatega. Palun selgitage koostoimet eelkavaga või erinevusi sellega võrreldes.

3. Abisaajad

Palun märkige, kas abisaajatega seotud tingimusi on lisatud või muudetud eelkavast teatamisel mainitud tingimustega võrreldes.

Palun esitage teave igat liiki abisaajate arvu kohta ja kannatanud piirkondade lõikes (nt piirkonnas A: 10 suurt ettevõtet, 15 väikest või keskmise suurusega ettevõtet ja 20 mikroettevõtet) või toetust saanud abisaajate täielik loend.

4. Kestus

Mis ajani võivad abisaajad esitada taotlusi kompensatsiooni saamiseks loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks?

Mis ajani saavad abisaajad võtta vastu konkreetse loodusõnnetuse tekitatud kahju korvamiseks antud abi makseid?

Kui makse tehakse osadena, esitage palun ajakava ja iga osamakse summa.

5. Eelarve ja rahastamine

Märkige selgelt aruandes käsitletava konkreetse loodusõnnetuse tekitatud kahju korvamiseks eraldatud kogueelarve.

***